

Op de vlucht

Uitgeverij Eenvoudig Communiceren | Lezen voor Iedereen

www.eenvoudigcommuniceren.nl

www.lezenvooriedereen.be

Op de vlucht is het tiende deel in de spannende, twintigdelige reeks *BoekenBoeien*.

In deze serie zijn woorden verwerkt uit de *Basislijst Schooltaalwoorden umbo*.

Leerlingen maken zo spelenderwijs kennis met woorden die van groot belang zijn bij de schoolvakken biologie, economie, wiskunde, natuurkunde en mens & maatschappij. De reeks *BoekenBoeien* bevat alle 1600 woorden uit de *Basislijst Schooltaalwoorden umbo*, gemiddeld 80 woorden per deel. **In *Op de vlucht* staan woorden uit de categorie biologie en de categorie algemeen.**

De *Basislijst Schooltaalwoorden umbo* is samengesteld door het Instituut voor Taalonderzoek en Taalonderwijs Amsterdam (ITTA), onderdeel van de Universiteit van Amsterdam, in opdracht van Dienst Maatschappelijke Ontwikkeling Amsterdam. Meer informatie: www.itta.uva.nl.

De serie *BoekenBoeien* is breed inzetbaar, en leent zich uitstekend voor zowel individueel als klassikaal en/of schoolbreed lezen. Drie keer per week twintig minuten lezen is voor leerlingen al voldoende om vooruitgang te boeken in leesvaardigheid en tekstbegrip.

www.boekenboeien.nl | www.boekenboeien.be

Naar een idee van Marian Hoefnagel en Helene Bakker

Tekst: Tessa van Schie

Vormgeving: Uitgeverij Eenvoudig Communiceren

© Uitgeverij Eenvoudig Communiceren, Amsterdam

Eerste druk: Mei 2012

Tweede druk: Februari 2015

Derde druk: 2024

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch door fotokopieën, opnamen of op enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

ISBN 978 90 8696 146 7

Op de vlucht

Tessa van Schie

Dit boek heeft het keurmerk Makkelijk Lezen

Voorwoord

Welkom bij *BoekenBoeien*: twintig spannende boeken die lekker makkelijk lezen. *BoekenBoeien* is geen gewone boekenreeks, er is iets bijzonders mee aan de hand. In elk verhaal staan namelijk ongeveer 80 woorden uit de *Basislijst Schooltaalwoorden umbo*.

In de *Basislijst Schooltaalwoorden umbo* staan woorden die je nodig hebt om de lessen op school goed te snappen. En voor later zijn ze natuurlijk ook handig.

De schooltaalwoorden in dit boek staan *schuingedrukt*. Sommige woorden ken je misschien al. Of je begrijpt de betekenis zodra je de rest van de zin leest. Zitten er woorden tussen die je nog niet kent? Zoek dan de betekenis op in de woordenlijst. Die vind je op bladzijde 52.

In totaal bestaat de *Basislijst Schooltaalwoorden umbo* uit 1600 woorden. Ze zijn ingedeeld in zes categorieën: algemeen, wiskunde, biologie, natuurkunde, economie en mens & maatschappij. In *Op de vlucht* staan woorden uit de categorie biologie en de categorie algemeen.

Wist je dat lezen makkelijker wordt als je het vaak doet? Met drie keer twintig minuten per week merk je al een groot verschil. En de reeks *BoekenBoeien* bestaat uit maar liefst twintig delen. Dus mogelijkheden genoeg om te oefenen.

Tom | Op de vlucht

Ik voel mijn bovenbenen branden, maar ik moet door.

Hoelang ben ik al aan het rennen?

Zeker al een halfuur.

Ik hap naar lucht, naar *zuurstof*.

Mijn hart gaat tekeer.

Van alles spookt er door mijn hoofd.

Waarom kon ik deze ellende niet eerder stoppen?

En vooral: hoe kom ik hier weer uit?

Pa heeft al vaak gezegd dat ik afstand moet nemen.

Weg van die shit.

Maar hij heeft makkelijk praten.

Hij is lekker gevlucht naar zijn vriendin Monique.

Zijn grote steun volgens hem.

Maar ondertussen belazerde hij ons gewoon.

Mij, Simon en vooral ma natuurlijk.

Hierdoor is ma nog ongelukkiger geworden.

En Simon werd steeds meer meegezogen in haar ellende.

Ik knokte wel, maar wat kon ik in mijn eentje beginnen?

Waarom doe ik dit toch.

Waarom voel ik me verantwoordelijk voor mijn moeder en mijn broer.

Zij zijn volwassen, ik niet!

Je hebt gefaald, klinkt het in mijn hoofd.

Je had alles misschien kunnen voorkomen.

Ik blijf doorrennen, alsof een roofdier me
achternazit.

Ik voel me ook een *prooi*.

En ik weet dat het roofdier me uiteindelijk zal
grijpen met zijn *klauwen*.

Ik weet dat ik mijn veilige nest niet op tijd zal
kunnen bereiken.

Ik heb geen idee waar ik naartoe ren.

Of toch?

Ik denk mijn oude buurt te herkennen, maar het is
donker.

Mijn sweater is doorweekt van het zweet.

Mijn haren plakken tegen mijn hoofd.

Van binnen en van buiten kook ik.

Ik wil al zo lang loskomen van ma en Simon, maar ik
kan het niet.

Ze blijven mijn familie.

Ik had niet weg moeten gaan, denk ik dan.

Ik had bij hen moeten blijven.

Ik stop met rennen en kijk om me heen.

Tom | Een vriend in het donker

'Hé Tom', klinkt een stem niet ver van mij vandaan.
Ik zie vaag iets in het donker.

Ik loop in de richting van de stem en zie dat ik op mijn oude hangplek *terecht* ben *gekomen*.

'Hey Brian', hijg ik.

'Hey, man, wat doe jij hier?'

Ik reageer niet meteen.

Mijn *maag* draait zich om van de spanning.

Dat ik nu juist Brian moet tegenkomen in deze situatie.

'... Hum, ja, ik ben in de buurt om iets af te geven', mompel ik.

'Kom met een beter verhaal, Tom', zegt Brian.

'Je bent helemaal bezweet. Wat moet je afgeven dat zoveel haast heeft?'

Waarom ben je hier in de buurt? Wat is de echte reden?'

'Echte reden, man wat zeur je!'

Wat moet ik tegen Brian zeggen.

Dat mijn moeder zich weer volkomen zat heeft gezopen?

Dat ik eigenlijk niet weet hoe het met haar is?

Dat ik de *gebeurtenissen* van een uur geleden niet onder ogen durf te zien?

'Ben je op de vlucht of zo?', vraagt Brian.

Ik lach een beetje.
Uitwendig moet ik er ontspannen uitzien.
'Waarom denk je dat?'
'Omdat je er niet erg relaxed uitziet.
Je kijkt paniekerig om je heen alsof je
achternagezeten wordt.'
Hij heeft gelijk natuurlijk.
Om hem af te leiden, vraag ik om een biertje.
'Biertje? Tom ..., sinds wanneer drink je weer?'
Ik reageer niet.
Brian haalt zijn schouders op, en terwijl hij me een
blikje cola geeft, zegt hij: 'Ik heb geen bier, man.
Dat weet je toch?'

We zitten een tijdje naast elkaar op het bekende
bankje. We zeggen weinig tegen elkaar.
Dat is niet vreemd.
Hoe lang heb ik Brian al niet gezien?
Ik denk wel een jaar.
Nu ik hier weer zo zit, komt het verleden meteen
terug.
In deze buurt heb ik jarenlang gewoond.

Mijn gedachten gaan terug naar die tijd.
Mijn broer Simon en ik speelden vaak op dit plein.
Alleen of met de buurtkinderen.
Thuis was het bij ons altijd gezellig.
Na schooltijd zaten we aan de keukentafel met
vriendjes.
Ma vroeg over school, terwijl ze ondertussen thee
inschonk, appeltjes schilde en koekjes uitdeelde.
Mijn vriendjes kwamen graag bij ons thuis.

Maar toen mijn vader wegging, veranderde dat.
Mijn moeder raakte snel geïrriteerd.
Ze kon plotseling vreselijk schreeuwen.
Tegen Simon en mij, maar ook tegen onze vriendjes.
Ik schaamde me gewoon over het gedrag van mijn
moeder.
Later nam ik geen vriendjes meer mee naar huis.

Op een dag begreep ik waarom haar gedrag zo
veranderd was.
Het was op een Koninginnedag.
Ik was tien en Simon twaalf.
Overdag was ze met ons naar het Vondelpark
gegaan.
Overall stonden kinderen hun speelgoed te
verkoppen of leuke spelletjes te doen.
Alles wat we vroegen mocht.
Ze was in een goede bui.
Aan het einde van de dag sloeg de sfeer ineens om.
Ze werd een volkomen andere moeder.
Ze snauwde ons af om niets.
We konden niet meer met haar *communiceren*.
Alles wat we zeiden, was fout.
En toen zag ik het: de lege drankfles in haar tas.
's Ochtends was hij nog vol geweest.

'Waar denk je aan?', zegt Brian.
'O aan vroeger, toen we hier nog woonden.'
Even voel ik een *prikkel* om hem meer te vertellen.
Brian is tenslotte altijd mijn maatje geweest.
Maar dan denk ik aan de gebeurtenissen die een
uur geleden hebben *plaatsgevonden*.

Brian mag niets merken.
Ik moet zo normaal mogelijk doen.

‘Weet je nog Brian, hoe vaak we niet samen op deze plek tot ’s nachts hebben gehangen? Gewoon wat praten over meisjes en brommers en zo.

Gaaf was dat.’

‘Man, wat lul je nu? Je praat als een oud wijf.

Wat is er met je gebeurd? Zo ken ik je niet.’

Ik schrik.

Ben ik zo veranderd, denk ik bij mezelf.

Misschien heeft Brian wel gelijk.

Zonder dat ik het merkte, ben ik een andere Tom geworden.

Mijn leven draait alleen nog om ma en Simon.

Waar is de Tom die gewoon puber was?

De Tom die een beetje rondhing met zijn vrienden?

‘Tom, volgens mij heb je koorts’, zegt Brian dan.

‘Je zweet nog steeds als een otter. Voel je je wel goed?’

‘Ah, man, even hardlopen met een slechte conditie en dan krijg je dit’, zeg ik nonchalant.

Ik neem nog een slok cola.

‘Hoe is het met Simon?’, vraagt Brian.

‘Simon, zeg je?’

‘Hé, waar ben met je gedachten, man?’

‘O, sorry. Ja goed. Hij heeft gelukkig nog steeds dat werk in die garage.’

‘De tijd van niksdoen en zuipen is dus echt voorbij?’

Ik knik.

‘Brian, er is iets gebeurd’, hoor ik mezelf dan zeggen. ‘Je moet me helpen.’

‘Dat dacht ik al’, reageert Brian. ‘Je bent zo opgefokt. Wat is er?’

‘Dat kan ik je niet vertellen’, zeg ik. ‘Maar als de politie naar me vraagt, dan heb je me niet gesproken of gezien. Oké?’

Brian kijkt me even vreemd aan en haalt dan zijn schouders op.

‘Ja hoor, oké.’

‘Ik kan je toch vertrouwen?’

In de verte klinken sirenes. Ik hoor dat ze dichterbij komen.

Het lijkt alsof mijn *organen* allemaal tegelijk tot leven komen.

Mijn maag voelt zwaar.

Niet meer in staat om voedsel te *verteren*.

Mijn *longen* zoeken naar lucht, terwijl ik mijn adem inhoud.

Mijn tong voelt *leerachtig* en smeekt om water.

Ik ben bang. Doodsbang.

Mijn *waarnemingen* zijn niet meer helder door mijn angst.

Ik kan me niet voorstellen dat de politie me nu al zoekt.

‘Vertrouwen?’, hoor ik Brian in de verte zeggen.

‘Heb ik je ooit als vriend teleurgesteld?’

‘Nee, nooit’, antwoord ik. ‘Maar ik moet gaan.’

‘Hé, man, blijf nou nog even. Wat is er toch?’

‘Ik kan nu niets zeggen, maar ik bel je snel.’

'Als ik je kan helpen, laat me het weten. Onthoud man, geen rare dingen hè!'
Brian kijkt me bezorgd aan.

Ik probeer weg te rennen, maar mijn benen kunnen die *inspanning* niet aan.
Mijn spieren zijn verzuurd.
Ik kan me niet zo goed meer *voortbewegen* als een kwartier geleden.
Toch moet ik verder, weg van die loeiende sirenes.
Maar waar moet ik naartoe?
Ik kan naar pa gaan.
Niet dat hij blij zal zijn om mij te zien.
Alles draait nu om Monique.
Zijn kinderen zijn niet belangrijk meer voor hem.

Ik kijk op mijn mobiel. Tien voor tien.
Ik moet een plekje voor de nacht vinden.
Het Amsterdamse Bos, natuurlijk!

Koos | Een goede buur

De sirenes van de ambulance houden op met loeien.

Twee ambulancebroeders springen eruit.

Ze rennen de trap op naar de derde verdieping.

Verschillende burens hangen met hun hoofd uit het raam.

Buurman Koos niet. Hij is degene die 112 heeft gebeld.

Hij zit in zijn kamer en denkt na over wat er allemaal gebeurd is.

Rond zes uur is hij thuisgekomen na een flinke wandeling met zijn hond.

Net toen hij de *vacht* van zijn hond wilde droogwrijven, hoorde hij een harde knal bij de burens.

Het leek op een schot.

Erg onwaarschijnlijk, dacht hij meteen.

Maar tien minuten later volgde een tweede harde knal.

Geschokt keek hij om zich heen, en hij wist even niet wat hij moest doen.

Dit is niet goed, dacht hij.

Dit kan alleen maar bij Susie zijn, de buurvrouw van hiernaast.

Ze woont daar met haar zoons Tom en Simon.

Hij rende naar het raam om te kijken of hij iets vreemds zag.

Hij zag een jongen wegrennen.
Het was zijn buurjongen Tom, een aardige jongen.
Beleefder dan de meeste pubers hier uit de straat.
Die groeten hem nooit. Tom wel.

Hij heeft Tom eens aangesproken over de jeugd
van tegenwoordig, die de straat als vuilnisbak
beschouwt.

Tot zijn verbazing negeerde Tom hem niet. Hij gaf
zelfs een *redelijk* antwoord.

Toms *redenering* was dat die jongens zich niet druk
maken om *afval*.

Maar om meisjes.

Hij moest erom lachen.

Vanaf die tijd komt Tom wel eens bij hem langs.

Tom vroeg hem een beetje op zijn moeder te letten.

Hij vindt Tom een verantwoordelijke jongen.

Heel anders dan zijn broer Simon.

Simon is minder slim.

En door zijn omgeving makkelijk te *beïnvloeden*.

Simon kan ook niet goed *van tevoren* de gevolgen
van zijn daden overzien.

Toen hij de tweede knal hoorde, pakte hij snel zijn
sleutels en ging de trap af.

Buiten zag hij dat de deur van de benedenburen
openstond.

Hij liep de trap op en hoorde stemmen.

Hoorde hij het goed?

Liep daar niet iemand naar boven?

Hij merkte dat hij ineens bang was.

Toen hoorde hij weer wat. Toch stemmen, dacht hij.
'Is daar iemand?', riep hij.

Hij hoorde niets en liep snel verder naar de derde verdieping. Daar zag hij de voordeur op een kier staan. Hij riep: 'Iemand thuis?'

Er kwam geen reactie.

Hij liep verder en schrok enorm van wat hij toen aantrof.

Hij rende op Simon af en hoorde hem zachtjes *kreunen*.

'Koo, help me', kon Simon nog net zeggen.

Daarna zakte hij weg.

Hij legde snel een kussen onder zijn hoofd.

Toen liep hij naar de slaapkamer en zag daar zijn buurvrouw Susie.

Die was er ook slecht aan toe. Ze lag in een plas bloed.

Hij vroeg haar rustig te blijven, maar ze reageerde niet.

Hij rende zo snel als hij kon naar huis en belde 112.

Toen pakte hij een stoel.

En met zijn hoofd tussen zijn handen zit hij nog steeds voorovergebogen om rustig te worden.

Hij hoort de ambulance vetrekken.

Ineens denkt hij aan Tom.

Waarom is Tom in vredesnaam weggerend?

Heeft die jongen soms ook 112 gebeld?

Koo heeft Toms nummer voor noodgevallen.

En dit is absoluut een noodgeval!

Hij krijgt zijn voicemail en spreekt in:

'Tom, ik heb je zien wegrennen. Waar ben je?'

Je moet me bellen. Je moeder en Simon zijn er niet
best aan toe.

Ze zijn net met een ambulance naar het ziekenhuis
gebracht.'